

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 13. De nouitiorum peccatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

re proli salutem corporali? Arbitror posse, & debere, iuxta
charitatis ordinem, qua docemur spiritualia corporali-
bus antepone, tum nostra, tum aliena, atque subsecuta
mors, vel debilitas proli per accidens sublequetur.

AD LIT. N.

CAPVT XIII.

Nouitiorum peccata §. I.

- 1 De nouitijs cum are alieno monasterium ingredien-
tibus.
- 2 An data cautione creditoribus, possit debitor religi-
onem ingredi, & profiteri.
- 3 De nouitio negante se esse coniugatum cum propter
vxoꝝ adulterium ad religionem migrat.
- 4 An peccet nouitius negando, quia illi ab examinato-
ribus religionis proponuntur.
- 5 De nouitijs relinquentibus parentes pauperes.
- 6 De nouitijs credentibus parentes suos ad paupertate-
m deuenturos.
- 7 An qui vouit religionem, teneatur potius parentum
inopia succurrere.
- 8 An valeat professio omissa in necessitate parentum.
- 9 Quando tenetur religiosus professus exire monaste-
rio ad subueniendum patri, aut matri.
- 10 Quis potest dispensare cura religiosi ad relinquen-
dum habitum.
- 11 An, qui vouit religionem, possit acceptare episcopa-
tum.
- 12 De transitu ab vno ordine in alium.
- 13 De tempore nouitiatus.
- 14 De electione ad professionem.

NBB 4

QUEST.

1 **Q**UÆSTIO. Peccatne mortaliter ille, qui a se
debitorum religionem ingreditur? **R**ESP. Peccat
manebatque olim obligatus ad satisfactionem
quo modo posset, religiosus tamen emissâ votorum
missione manebat. Ita D. Thom. 2. 2. quæst. 180. art. 1.
Sot. 8. Iust. qua. 1. art. 4. Angel. ver. religiosus. Nau.
dicatis. comm. 2. de reg. num. 42. Modo vero post
V. talis professio est ipso iure irrita, vt notat Rod. in
2. p. capit. 4. cum Aragon. 2. 2. quem citat, peccat
mortaliter ingrediendo religionem, & teneretur
penfas cum eo factas, quia fefellit in re graui, si
dixisset se multa debere, nequaquam admitteretur,
iubet summus Pontifex Sixtus V.

2 **Q**UÆST. Habet Titius multa contracta debita, quibus
bet facile vnde soluantur: ipse tamen correptus subit
amoris flâmis, statim vult migrare ad religionem, caeteris
debitoribus data, qua facili negotio suum reciperent, Titius
talibus ingrediendo religionem, antequam soluat? **R**ESP. Nequaquam.
Imo Sixtus V. id satis declarauit illis rem
ingenti are alieno supra vires suarum facultatum per
uatos. Ita Rod. cit. loc. Nam si facultates debitorum
rent, nequaquam reijciuntur à Sixto V.

3 **Q**UÆST. Titius quoad torum separatus à conuultera,
vult ingredi religionem, rogatur ab examine
religionis, an sit coniugatus, peccatne dicendo se non
iugatum, vt facilius admittatur ad religionem? **R**ESP.
Minime. Ita Roderic. 2. p. summ. capit. 6. Ratio ob
ad illum effectum non est coniugatus, nam, vt sic
di potest in religionem, teste Nau. cum communi
conf. 3. fol. 228.

4 **Q**UÆST. Rogatus Titius, qui religionem ingredi
de ijs, qua in chirographo rogationum continentur, parat
negando interrogata? **R**ESP. De interrogatis alia sunt
sententialia ad ingressum, & professionem religionis, ut
queis tam ipse ingressus, quam professio sunt irrita &
nulla. Alia necessaria ad utilitatem religionis: hæc sunt
utilitas, vel est magna, vel mediocris, possumus vocare
cum Logicis alia necessaria ad esse, alia ad bene esse
religionis. Dico igitur primo. Peccat mortaliter, qui neget
necessaria ad essentiam, & validitatem, seu ingressum, seu
profes-

professionis: in super tenetur ad restitutionem expensarum, quas monasterium in eo sustentando consumpsit. Dico secundo. Peccat mortaliter, qui negat interrogata pertinentia ad magnam utilitatem religionis. Ratio est manifesta, quia fallit in re graui, de quibus interrogatur iudicem, & quæ detegere ex iustitia obligatur, vt sic taceat morbum gallicum, phthisim, &c. vel alium similem. Dico tertio. Peccat tantum venialiter, qui tacet interrogata pertinentia ad mediocrem utilitatem domus. Hæc est manifesta. Hæc doctrina est Nauar. lib. 3. *constit. de regul. conf.* 25.

5 QVAEST. Peccatne mortaliter, qui relinquit parentes pauperes, quæ potest subuenire, & ingreditur religionem? R E S P. Si paupertas grauis est, & actualis, hoc est præsens, peccat mortaliter: non vero si leuis, & modica. Ita D. Tho. 2. 2. *quæst.* 101. *art.* 4. & *quæst.* 189. *art.* 6. Alens. 3. *p. quæst.* 33. *mem.* 4. Angel. *religio* 11. Ratio est, quia ex iure naturæ tenentur filij subuenire parentibus indigentibus filiorum ope. Et ideo nullum est votum de ingredienda religione: si fuerit in actuali parentum necessitate emissum. Nam votum est obligatio voluntaria: subueniendi vero obligatio parentibus est de iure naturali, contra verò ius naturale non datur obligatio voluntaria.

6 QVAEST. Credit probabiliter filius parentes deuenturos decurru temporis ad magnam paupertatem, & quidem illius ope fore, vt indigeant potest licite ingredi religionem? R E S P. Potest. Ita D. Tho. 2. 2. *quæst.* 101. *art.* 2. *ad* 2. Ratio est, quia filius non tenetur subuenire parentum necessitati futuræ, sed præsentis.

7 QVAEST. Erant parentes Titij diuites, & in ea parentum abundantia vouit Titius ingredi religionem, ante tamen ingressum deuenere parentes ad magnam inopiam, ad quid igitur tenetur? R E S P. Ad subueniendum parentibus. Ratio est, quia obligatio voti simplicis, nõ tollit obligationem naturalem, qua tenemur subleuare parentum indigentiam.

8 QVAEST. Professionem emisit Titius, existentibus parentibus in graui neecessitate, vel extrema, estne valida professio? R E S P. Valida. Ita Nau. lib. 3. *conf. de Regul. conf.* 20.

9 QVAEST. Quando obligatur religiosus exire monasterio

ad subueniendum parentibus: RESP. Cum necessitas est extrema, & grauis, quæ talis erat antequam ille ingrederetur. Ita D. Thom. 2. 2. quest. 70. art. 4. qu. 1. Nauar. cap. 7. n. 14. Dixi, cum grauis erat, antequam ingrederetur, quia post ingressum euenit, non tenetur: at tamen potest agere diuina, licet non obtenta, à superioribus licentia. notat Tolet. lib. 5. cap. 1. num. 6.

10 QVAEST. Quis potest dispensare cum religioso ad relinquendum habitum ex causa: RESP. Solus Papa, & non alius ab eo. Ita Nau. c. Nullum. 18. q. 1. n. 48. & lib. 3. cap. 1. de Reg. cons. 54.

11 QVAEST. Titius uouit se ingressurum religionem: post uotum offertur ei episcopatus, quid dicendum, tenetur implere uotum, & episcopatum non acceptare? RESP. Minime. Ita responsum est à Salmanticensibus Doctoribus, teste Roder. in sum. 2. p. cap. 6. num. 6. iuxta D. Thom. 2. 2. q. 18. art. 3. ad 1. & Caiet. ibid. Panorm. c. Pertuas. Henric. 1. am. lib. 10. de sac. ord. ca. 32. n. 4. Ratio est, quia status episcopatus perfectior est statu religionis.

12 QVAEST. Estne tutus in conscientia, qui de licentia superiorum, ab una religione migrat in aliam laxiorem? RESP. Si talis dispensatio iustam habuit causam, tutus est: non dispensare sine iusta causa, nec ipse Papa est potestas, & ideo qui sine causa dispensatus est ad transitum, in materiali peccato est. Ita Nau. cap. Statuimus. 19. q. 3. num. 2. & proinde sic intelligendum est Concil. Trid. sess. 2. ca. 19. de Regul. cum oppositum uideatur statuere: loquitur enim de transitu absque superiorum licentia, ut explicat Nau. & Rod. in sum. 2. p. cap. 6. num. 8.

13 QVAEST. Licetne modo post Conc. Trid. deinere nouitium in religione, non emissa professione, cum dicat sancta synodus sess. 25. cap. 16. finitio tempore nouitatus, superiores monachos quos habiles inuenerint, ad professionem admittant, aut è monasterio eijciant? RESP. Interueniente iusta causa licet. Ita responsum fuit & declaratum à Congregatione Cardin. teste Roderico in sum. 2. p. cap. num. 3. Et quamuis dicta Congregatio ob duas causas, quas memorat, dicat fieri posse huiusmodi temporis dilationem, quia tamen in aliis eadem est ratio, sic de eisdem dicendum, atque de illis duabus, ut recte explicat citatus auctor. Hæc autem apud

apud moniales satis est dos non soluta, sed quæ expectatur solvenda.

14 QVÆST. Estne tutus in conscientia novitius, qui bene scit se admissum fuisse ad professionem ex solo placito prælati refragantibus votis maioris partis conventus, apud quos novitiatum egi? RESP. Tutissimus. Nam licet prælatus teneatur subditorum vota consulere, adeo ut peccet mortaliter non consulendo quia absque tali consultatione professio est irrita, illa tamen vota sequi non obligatur, cum iudicat oppositum esse iustius. Ita Sylv. relig. 3. num. 13. Panorm. cap. Ad Apostolicam. de Regular. Navar. citato loco. & alii plures.

Notariorum, seu scribarum peccata. §. 2.

1 Quando peccant notarij in pretio.

2 De distributione causarum.

1 QVÆSTIO. Dicitur de peccatis notariorum, seu scribarum in pretio scripturarum? RESP. Peccant secundum quantitatem acceptam exigendo, vel oblatam acceptando plus, quam à lege, & Rege illis est taxatum. Ita Instruct. confess. 2. pag. cap. 29. & Instruct. negot. lib. 1. cap. 18. Dixi, vel oblatam acceptando, quoniam talis acceptatio grauib. pœnis à Rege, & lege prohibetur eis, quas recensere non est huius instituti. Non tamen obligantur ad restitutionem acceptorum, quia leges illæ non sunt annullantes, sed tantum prohibentes, & ideo eos non reddunt incapaces dominij acceptarum pecuniarum. Ita Medin. in sum. lib. 1. cap. 19. §. 6. Nav. cap. 25. num. 52 & Petr. Navar. libr. 2. de resit. cap. 2. nu. 15. Si tamen extraordinarium laborem adhibent rogatu partis, pro illo, quem iure non debebant, pretium petere, & acceptare posse nullus est, qui neget.

2 QVÆST. Quid cen. es de notarijs distribuentibus alijs scribis causas, cum rogatu partium huius, vel illis distribuunt? RESP. Credo equidem id tribuendum industriae partium, cum expectant tempus, in quo vacua (sic enim loquantur) maneat domus illius scribæ, ut ita possit causa ei demandari, ac proinde nullum interuenire peccatum ex parte distribuentis, licet ex intentione partium, graues queant

queant

quanc interuenire iniustitie, si nempe intendat g
rumpere largitionibus scribam pro aliqua iniusticia
committenda.

AD LIT. O.

CAPVT XIV.

Oppositorum in concursu beneficij
peccata. §. 1.

- 1 An sit simonia offerre digniori oppositori pecunia
procedendo oppositoribus dignis.
- 2 Ad quid manet obligatus talis simoniacus.
- 3 An sit simonia cogere suffragatorem ad feruam
suffragium.

QVAESTIO. Expositum est concursu beneficij
nunt se duo, dignus & dignior: com mittitne simonia
dignus, qui digniori pecuniam dat, vt desinat
sione: RESP. Committit. Ita Sor. 9. Insl. quest. 6. artic. 1.
2. Sylu. simon. quest. 3. reg. 4. Nauar. capit. 23. num. 90.
Ratio est, quia dignior candidatus habet ius ad tant
illo beneficio concursu exposito, ius vero illud est qu
annexum ad spirituale, scilicet ad beneficium: dicitur
pecunias pro annexo spiritualibus, vt spirituales sunt, et
quædam emptio, & venditio rei annexæ spiritualibus
atqui vendere, aut emere annexum spiritualibus, pro
spiritualia sunt, est simonia, vt docet D. Tho. qu. 100. ar.
4. Sylu. simonia. quest. 1. Nauar. cap. 23. nu. 99. Ergo cum
hac datione, & acceptione interueniat emptio, & vendi
tio rei annexæ spiritualibus, vt spirituales sunt, interue
nit etiam simonia.

2 QVAEST. Ad quid manet obligatus talis simoniacus
RE SP. Ad cedendum beneficio, & restituendos fructus
perceptos. Ita Beia. 2. p. cas. 5. Ratio est, quia ista simonia
fuit realis (dicitur enim realis illa, qua conuenitur re-
preca